

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 8Csp/246/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417206225
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8417206225.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v spore žalobcu PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, P.O.BOX 41, proti žalovanému M. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX Z. L., t. č. E. za účasti osobitného subjektu Občianske združenie Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, Nitra, IČO: 42 205 735, právne zastúpeného JUDr. Roman Jurík, advokát so sídlom Jazerná 19, Nové Zámky, o zaplatenie 1 122,90 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Náhradu trov konania žalovanému nepriznáva.
- III. Osobitný subjekt má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal 07. 09. 2017 na tunajší súd žalobou, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 1 122,90 eur s príslušenstvom a na náhradu trov konania.

2. Podanú žalobu odôvodnil tým, že dňa 27. 03. 2014 uzavrel ako veriteľ na jednej strane so žalovaným na druhej strane Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500043942, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 1 277,05 eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 36 mesačných splátkach vo výške 85,15 eur. Žalovaný sa dostal do omeškania už pri splátke č. 1 a do okamžitej splatnosti zaplatil len sumu 154,15 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky č. 2 o viac ako 3 mesiace, žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru. Žalovaná suma vo výške 1 122,90 eur predstavuje nesplatenú sumu úveru (rozdiel medzi sumou poskytnutou žalovanému na účet 1 277,05 eur a sumou, ktorú žalovaný uhradil). Keďže je žalovaný v omeškaní s plnením peňažného dlhu uplatňuje si aj úroky z omeškania.

3. Na výsluchu konanom 23. 02. 2018 žalovaný súhlasil, aby súd do konania pribral osobitný subjekt občianske združenie, VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, ktoré podaním z 06. 02. 2018 podalo návrh do konania v procesnom postavení osobitného subjektu na strane žalovaného Súd uznesením z 23. 02. 2018, č. k. 8Csp/246/2017 - 30, pribral do konania osobitný subjekt VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV.

4. Dňa 07. 08. 2019 sa konalo predbežné prejednanie sporu, ktorého sa zúčastnil len zástupca osobitného subjektu. Na predbežnom prejednaní sporu sa neustanovil žalobca, ktorý je v konaní zastúpený právnym zástupcom. Tento svoju účasť odôvodnil podaním doručeným tunajšiemu súdu 25.

07. 2019, podľa súdu bez uvedenia vážnej okolnosti. Dňa 07. 08. 2019, č. k. 8Csp/246/2017 - 78, na predbežnom prejednaní sporu bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie žalobcu, ktorým súd žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Osobitnému subjektu priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobca neprítomnosť na predbežnom prejednaní sporu neospravedlnil vážnymi okolnosťami, ktoré by mu objektívne bránili v účasti na predbežnom prejednaní sporu, žalovaný prostredníctvom zástupcu osobitného subjektu navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, mal za preukázané, že boli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie, tak ako to predpokladá ust. § 278 CSP.

5. V zákonom stanovenej lehote 22. 08. 2019 žalobca podal odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie. Okresný súd Kežmarok uznesením zo dňa 16. 12. 2019, č. k. 8Csp/246/2017-99, rozsudok pre zmeškanie žalobcu z 07. 08. 2019, č. k. 8Csp/246/2017 - 78, zrušil.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä Zmluvou o revolvingovom úvere, všeobecnými podmienkami, oznámením o zosplatnení zo dňa 14. 08. 2014, výpisom z účtu, platbami žalovaného, vyjadrením žalobcu, vyjadrením osobitného subjektu a zistil nasledovný skutkový stav.

7. Dňa 27. 03. 2014 bola medzi stranami sporu uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere a v uvedení deň bola v zmluve uzatvorená aj dohoda o poskytnutí služby. Na základe tejto zmluvy boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky vo výške 1500 eur, ktoré sa zaviazal splatiť v 36 splátkach po 85,15 eur, vrátane úrokov. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť (t. j. úver + úroky) bola 3 065,40 eur. RPMN v zmluve bola uvedená 68,44 %, priemerná RPMN 46,30 % ročne. Ročná úroková sadzba bola 70 %. Poplatok za poskytnutie úveru bol 114 eur .

8. Žalobca vo svojom vyjadrení doručenom súdu 13. 02. 2020 uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver 1 500 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 36 splátkami po 85,15 eur. Na účet žalovaného bol poskytnutý úver vo výške 1 277,05 eur, ponížený o poplatok za poskytnutie úveru v sume 222,95 eur. Žalovaný po podpise zmluvy uhradil, platby v celkovej výške 154,15 eur, žalobou uplatnená suma tak predstavuje rozdiel medzi vyplateným úverom vo výške 1 277,05 eur a platbami, ktoré žalovaný uhradil vo výške 154,15 eur, a to 29. 05. 2014 uhradil splátku 85,15 eur a dňa 31. 07. 2014 uhradil ďalšiu splátku v sume 69 eur. Po podaní žaloby žalovaný neuhradil žiadne platby v prospech žalobcu. Keďže žalovaný neplnil svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, žalobca uplatnil právo veriteľa podľa § 565 OZ, t. j. okamžitú splatnosť úveru, a to Oznámením o zosplatnení zo 14. 08. 2014, podľa ktorého došlo k zosplatneniu 05. 10. 2014. Vzhľadom na vyššie uvedené žiadal, aby súd podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel. Uplatnil si náhradu trov konania.

9. Osobitný subjekt podaním doručeným súdu 13. 06. 2020 vzniesol námietku premlčania, ktorú odôvodnil tým, že žalobca už v žalobe tvrdil, že úver poskytnutý žalovanému zosplatnil, no bez uvedenia dátumu, ku ktorému táto právna skutočnosť nastala. Až z vyjadrenia zo 17. 02. 2020 a z prílohy k nemu, listu žalobcu z 14. 08. 2014 s predmetom „Oznámenie o zosplatnení“, vyplýva, že k zosplatneniu došlo v roku 2014 (podľa podania to bolo k dátumu 05. 10. 2014, podľa listu a ďalších dôkazov je ale tento dátum nepravdepodobný, pravdepodobne k zosplatneniu došlo 15 dní od jeho doručenia). List obsahuje upozornenie na omeškanie v trvaní 74 dní, upozornenie na možnosť zosplatnenia a zároveň je právnym úkonom s odkladacou podmienkou, zosplatnenie úveru po márnom uplynutí 15 dní od doručenia listu. Ak by sa aj vychádzalo tvrdení žalobcu, že k zosplatneniu úveru došlo dňa 5. 10. 2014, plynutie premlčacej lehoty by vychádzalo takto. Z predložených listín nie je zrejmé, kedy boli splatné jednotlivé splátky (ku ktorému dňu; tento údaj obsahuje splátkový kalendár, ktorý žalobca štandardne ku každému úveru dlžníkovi poskytuje). Keďže bola periodicita splátok mesačná, žalovaný čerpal úver dňa 27. 03. 2014, mohol byť najskorším dňom splatnosti prvý deň v mesiaci a najneskorším dňom splatnosti posledný deň v mesiaci. Ak by boli splátky splatné prvý deň v mesiaci, s ohľadom na ustanovenie § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka mohol žalobca uplatniť právo na zaplatenie celého úveru do splatnosti splátky splatnej 01. 11. 2014. Splátka, pre ktorú sa mohol stať splatným celý dlh, tak bola splatná 01. 09. 2014. Žaloba bola ale doručená súdu až 07. 09. 2017, teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. Podobne by to bolo aj v prípade, že by jednotlivé splátky boli splatné posledným dňom v mesiaci či v iný deň v mesiaci. Pravdepodobnejšie (prakticky isté) sa ale zdá, že k zosplatneniu došlo skôr. K žalobe je síce pripojená doručka s poznámkou „zosplatnenie“ a s dátumom doručenia 05. 10. 2014, no adresátom je pán Milan Repa z Malatín, nad ktorého menom sa nachádza číslo 8500043820. Pán Milan

Repa, nie je žalovaným, ani inou stranou v tomto spore a číslo nezodpovedá číslu úverovej zmluvy, z ktorej si žalobca uplatňuje pohľadávku v tomto konaní. K žalobe je však pripojená aj neprevzatá obálka s doručenkou adresovaná žalovanému, nad menom ktorého je uvedené číslo 8500043942, čo je aj číslo úverovej zmluvy, s predmetom „zosplatenie“, s dátumom podania na pošte dňa 18. 08. 2014, ktorá sa žalobcovi vrátila dňa 22. 08. 2014. V tejto obálke sa už pravdepodobne nachádzal list žalobcu zo 14. 08. 2014. Keďže sa list preukázateľne dostal do mocenskej sféry žalovaného, je treba ho považovať za doručený (teória dôjdenia). V takomto - najpravdepodobnejšom - prípade začala plynúť premlčacia lehota ešte skôr. Najneskôr začala plynúť 30. 06. 2014. Keďže žalobca doručil žalobu súdu až 07. 09. 2017, doručil ju dva mesiace po márnom uplynutí premlčacej lehoty. Preto žiadal, aby súd žalobu zamietol v celom rozsahu a uplatnil si náhradu trov konania.

10. Z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že v prospech žalobcu uhradil finančné prostriedky v sume 154,15 eur.

11. Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo 14. 08. 2014 žalobca žalovanému oznámil, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 2, 3, 4, ktoré bol povinný uhrádzať ako dlžník podľa Zmluvy o revolvingom úvere. Aktuálne omeškanie na najstaršej splatnej splátke bolo 74 dní. A suma omeškaných splátok bola celkovo 186,45 eur. Zároveň ho upozornil, že ak sa dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými v budúcnosti.

12. Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej Obchodný zákonník), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

13. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej Zákon), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj tieto náležitosti:

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

15. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

16. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05. 12. 2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

17. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom revolvingovom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

18. Uzatvorená zmluva je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

19. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovanému bol poskytnutý viazaný spotrebiteľský úver vo výške 1 500 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 36 splátkach po 85,15 eur. Žalovanému bola na účet celkovo pripísaná čiastka 1 277,05 eur a uhradil celkovo sumu 154,15 eur.

Z dôvodu neplnenia záväzkov žalovaným následne žalobca oznámením o okamžitej splatnosti vyhlásil splatnosť celého úveru, a to podľa jeho tvrdenia k dátumu 05. 10. 2014, pričom v oznámení dátum uvedený nie je. Zároveň v tomto oznámení zo dňa 14. 08. 2014 uviedol, že žalovaný je v omeškaní so splátkou č. 2, 3 a 4. Keďže zmluva bola uzatvorená v marci 2014, 2. splátka bola splatná v mesiaci máj 2014, 3. splátka bola splatná v mesiaci jún 2014 a 4. splátka bola splatná v mesiaci júl 2014.

20. Podľa dôvodovej správy k § 54a Občianskeho zákonníka - zákona č. 343/2018 Z. z., účinného od 05. 12. 2018, zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo 07. 02. 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o

priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Inštitúty premlčania a preklúzie sú v zásade inštitútmi „jednoduchého práva“, je však namieste používať ich po zohľadnení a vyvážení všetkých hodnôt, ktoré sú dotknuté. Je nesporné, že je prípustné, aby zákonodarcu robil „sektorové výnimky“ pri normovaní obsahu inštitútov súkromného práva s ohľadom na premlčanie či preklúziu, a pre určité typy právnych vzťahov nastavoval jednak rozdielne premlčacie doby (rozlišovanie medzi všeobecnou premlčacou dobou a osobitnými) alebo aj rozdielne právne následky pre nevykonanie práva v určitej dobe (preklúzia podľa § 504 Občianskeho zákonníka).

Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Predkladateľ je presvedčený, že po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr.

Na účely zachovania právnej istoty účastníkov spotrebiteľských zmluvných vzťahov sa navrhujú aj prechodné ustanovenia, v zmysle ktorých sa nová právna úprava nebude aplikovať vo vedených konaniach o vymoženie práva zo spotrebiteľskej zmluvy, t. j. v súdnom, exekučnom alebo rozhodcovskom konaní, ktoré boli začaté na základe návrhu na začatie konania podaného pred dňom účinnosti tohto zákona.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené súd v prvom rade v danom spore skúmal, či voči žalovanému v konaní nie je uplatňovaný premlčaný nárok, ktorý už nie je možné vymáhať, nakoľko osobitný subjekt vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Žaloba vo veci bola podaná na tunajšom súde 07. 09. 2017.

22. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka môže veriteľ pre omeškanie s niektorou splátkou žiadať splatenie celého dlhu, len ak to bolo dohodnuté. Takáto dohoda je obsiahnutá bode 13.1 Zmluvných dojednaní a ktorý v zhode s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravuje možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh pre omeškanie s jednotlivou splátkou pri omeškaní jej úhrady o viac ako tri mesiace. V takom prípade podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka je brániť tomu, aby veriteľ mohol otáľať s využitím práva podľa § 565 pri omeškaní dlžníka, resp. motivovať veriteľa k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva (čo neznamena, že ide o okamih, kedy ho prvýkrát mohol využiť). V spotrebiteľských vzťahoch navyše § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti musí byť toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka. To je však v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). Teda v

prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medziasom boli zročné ďalšie splátky. To však nemá vplyv na plynutie premlčania. V prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Keďže § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Preto od jej zročnosti (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatnením) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia.

23. V prerokúvanej veci v zmluve nebol uvedený konkrétny termín splatnosti splátok, avšak zo zmluvných dojednaní čl. 2, bod 2.1. vyplýva, že v nadväznosti na deň poskytnutia úveru bude dátum splatnosti prvej splátky určený na deň medzi prvým až 15. dňom (vrátane) kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dni poskytnutia úveru tak, že medzi dňom poskytnutia úveru a dňom splatnosti prvej splátky bude doba nie kratšia ako 32 za sebou idúcich kalendárnych dní (vrátane) a súčasne nie dlhšia ako 48 za sebou idúcich kalendárnych dní (vrátane). V danom prípade bola zmluva uzatvorená 27. 03. 2014, teda deň splatnosti 1. splátky by mal najneskôr pripadnúť na 15. deň nasledujúceho kalendárneho mesiaca po uzatvorení zmluvy, teda 15. 04. 2014. Podľa tvrdenia žalobcu, celý dlh zosplatnil ku dňu 05. 10. 2014. Napriek tomu, že právny predchodca žalobcu v podaní z 14. 08. 2014 o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru presne nešpecifikoval od omeškania ktorej splátky odvodil právo okamžitej úhrady celého dlhu, z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nesporné vyplýva možnosť vykonať právo zosplatnenia až po 3-mesačnom omeškaní so splatením príslušnej splátky, a preto v danom prípade k zosplatneniu došlo v dôsledku omeškania so splátkou splatnou najneskôr 15. 06. 2014, keďže od jej splatnosti do 05. 10. 2014, kedy žalobca vyhlásil pohľadávku z úveru za predčasne splatnú, uplynuli viac ako 3 mesiace. Žalobca toto právo využil, a to v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď predtým žalovaného na túto možnosť upozornil. V zmysle už citovaného § 103 Občianskeho zákonníka plynie premlčacia doba celého zosplatneného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prerokúvanej veci išlo o splátku splatnú 15. 06. 2014, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovanému. Trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 15. 06. 2017. Nárok na úroky a úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný. Žalobca v danom spore podal žalobu až 07. 09. 2017, teda v tom čase bol už jeho nárok nepochybne premlčaný. Nakoľko osobitný subjekt vzniesol námietku premlčania, súd sa ňou musel zaoberať.

Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/68/2018: „V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety druhej, v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti splatné splátky premlčacia lehota začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, avšak tej, ktorá bolo dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Premlčanie celého zvyšku dlhu preto nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom tak, ako to uviedol súd prvej inštancie ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva, čo je v prejednávanej veci rozhodujúce.“

Súd poukazuje na obdobný právny názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/410/2016 zo 21. 09. 2017, Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6Csp/263/2017 z 28. 02. 2018, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/410/2016 z 21. 09. 2017, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/256/2018 z 20. 02. 2019, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/288/2016 z 15. 05. 2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/248/2018 z 31. 01. 2019, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/45/2017 z 28. 01. 2018, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/59/2019 z 26. 03. 2019.

24. Nakoľko v danom spore vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca v konaní voči žalovanému uplatnil nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý je premlčaný a tento v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka už nemožno vymáhať a to ani v súdnych konaniach, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému tak vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Nakoľko však žalovanému v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal. Zároveň bol do konania strane žalovaného pribratý osobitný subjekt, ktorý vzniesol námietku premlčania a ktorý si uplatnil nárok na náhradu trov konania. Tento osobitný subjekt vystupoval na strane žalovaného, teda úspešnej strany sporu, preto súd priznal osobitnému subjektu voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.